

Κόστος της διαδικασίας - Ρουμανία

Η παρούσα σελίδα σας παρέχει πληροφορίες σχετικά με τα δικαστικά έξοδα στη Ρουμανία.

Κανονιστικό πλαίσιο σχετικά με τις αμοιβές στον χώρο των νομικών επαγγελματιών

Δικηγόροι

Γενικά

Οι **αμοιβές** των δικηγόρων **δεν είναι πάγιες** και καθορίζονται ανάλογα με τον βαθμό δυσκολίας, το μέγεθος και τη διάρκεια της υπόθεσης. Το **ύψος της αμοιβής** μπορεί να συμφωνηθεί ελεύθερα μεταξύ του δικηγόρου και του πελάτη του, εντός των ορίων του νόμου και του Κανονισμού του επαγγέλματος.

Το ύψος της πληρωτέας αμοιβής μπορεί να καθορισθεί:

- ως ωριαία αμοιβή, η οποία χρεώνεται σε σχέση με τις ώρες απασχόλησης
- ως πάγιο ποσό
- ως ποσό εξαρτημένο από την επιτυχή έκβαση της υπόθεσης: επιπλέον του πάγιου ποσού, ο δικηγόρος μπορεί να ζητήσει την πληρωμή ενός σταθερού ή μεταβλητού ποσού με την επιτυχή έκβαση της υπόθεσης (ωστόσο, απαγορεύεται αυστηρά ο καθορισμός της αμοιβής του δικηγόρου αποκλειστικά με κριτήριο την έκβαση της δίκης)
- ως ωριαία και πάγια αμοιβή ταυτόχρονα, ανεξάρτητα από την έκβαση της υπόθεσης.

Είναι σχεδόν αδύνατο να παρασχεθεί εκτίμηση της αμοιβής, επειδή οι πληροφορίες αυτές μπορούν να αποκτηθούν μόνον μετά την παρουσίαση της υπόθεσης σε δικηγόρο, ο οποίος θα αξιολογήσει την πληρωτέα αμοιβή λαμβάνοντας υπόψη όλες τις αναγκαίες σχετικές πτυχές της υπόθεσης, και κυρίως τον φόρτο εργασίας, την αξία της επίδικης διαφοράς καθώς και τη φύση των διαδικιών.

Δικαστικοί επιμελητές

Γενικά

Το ύψος της αμοιβής εξαρτάται από τη δραστηριότητα που αναλαμβάνεται για την πραγματοποίηση πράξης αναγκαστικής εκτέλεσης βάσει δικαστικής αποφάσεως ή εκτελεστικού τίτλου κατά τα προβλεπόμενα από τον νόμο. Το **Υπουργείο Δικαιοσύνης**, σε συνεργασία με την **Εθνική Ένωση Δικαστικών Επιμελητών**, έχει θεσπίσει κατάλογο αμοιβών. Οι δικαστικοί επιμελητές πληρώνονται από το μέρος που αιτήθηκε την εκτέλεση συγκεκριμένης διαδικασίας. Οι δικαστικοί επιμελητές αμείβονται κατά κανόνα ανά πράξη αναγκαστικής εκτέλεσης.

Σε περίπτωση αναγκαστικής εκτέλεσης απαιτήσεων με αντικείμενο την καταβολή χρηματικού ποσού, οι ανώτατες αμοιβές είναι οι ακόλουθες:

Για απαιτήσεις αξίας έως και 50 000	
--	--

	Η μέγιστη αμοιβή που χρεώνεται ανέρχεται σε 10% του ποσού της απαίτησης (για παράδειγμα, εάν η αξία της απαίτησης είναι RON 40 000, η αμοιβή που χρεώνεται δεν μπορεί να υπερβαίνει τα RON 400 (100 EUR)).
Για απαιτήσεις αξίας άνω των 50 000 RON, αλλά έως και 80 000 RON	Η μέγιστη αμοιβή ανέρχεται στο πάγιο ποσό των RON 5 000 συν 3% επί του ποσού πέραν των RON 50 000.
Για απαιτήσεις αξίας άνω των 80 000 RON, αλλά έως και 100 000 RON	Η μέγιστη αμοιβή ανέρχεται στο πάγιο ποσό των RON 5 900 συν 2% επί του ποσού πέραν των RON 80 000.
Για απαιτήσεις αξίας άνω των 100 000 RON	Η μέγιστη αμοιβή ανέρχεται στο πάγιο ποσό των RON 6 300 συν 1% επί του ποσού πέραν των RON 100 000.

Αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τις ελάχιστες και μέγιστες αμοιβές ανάλογα με το είδος εκτελεστής πράξης

Αμοιβές που χρεώνονται πριν από την έκδοση δικαστικής απόφασης (πριν από την άσκηση της αγωγής)

Επίδοση και κοινοποίηση διαδικαστικών εγγράφων	Από RON 20 (EUR 5) έως RON 400 (EUR 100).
Επιβεβαίωση πραγματικής κατάστασης και απογραφή αγαθών (άρθρο 239 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας)	Από RON 100 (EUR 25) έως RON 2 200 (EUR 550) για οφειλέτη φυσικό πρόσωπο ή RON 5 200 (EUR 1300) για οφειλέτη νομικό πρόσωπο.
Πρακτικό πραγματικής πρότασης	Από RON 50 (EUR 12,5) έως RON 350 (EUR 87,5).
Κατασχέσεις	10% της πραγματικής αξίας της πράξης
Μεσεγγύηση	Από RON 100 (EUR 25) έως RON 1 200 (EUR 300) για οφειλέτη φυσικό πρόσωπο ή RON 2 200 (EUR 550) για οφειλέτη νομικό πρόσωπο.
Νομικές συμβουλές σχετικά με τη σύνταξη εκτελεστικών εγγράφων	Από RON 20 (EUR 5) έως 200 (EUR 50).

Αμοιβές που χρεώνονται κατά τη διάρκεια της διαδικασίας

Κατάσχεση εις χείρας τρίτου	Ελάχιστη αμοιβή RON 60 (EUR 15) για αξίωση έως RON 1000 (EUR 250) RON 60 συν 2% επί του ποσού πέραν των RON 1 000 για οφειλές που υπερβαίνουν τα RON 1 000.	Για ποσά έως RON 50 000 (EUR 12500), η αμοιβή μπορεί να ανέρχεται έως το 10% της αξίας της απαίτησης Για ποσά από RON 50 001 έως RON 80 000 (EUR 20 000), η αμοιβή ανέρχεται σε 3% της αξίας της απαίτησης Για ποσά από RON 80 001 έως RON 100 000 (EUR 25 000), η αμοιβή ανέρχεται σε 2% της αξίας της απαίτησης Για ποσά άνω των RON 100 000, η αμοιβή ανέρχεται σε 1% της αξίας της απαίτησης
Διαμαρτύρηση συναλλαγματικών, γραμματίων και επιταγών	Ελάχιστη αμοιβή RON 150 (EUR 37,5)	Μέγιστη αμοιβή RON 400 (EUR 100).
Δικαστική μεσεγγύηση	Ελάχιστη αμοιβή RON 100 (EUR 25)	Μέγιστη αμοιβή RON 1 200 (EUR 300) για οφειλέτη φυσικό πρόσωπο ή RON 2 200 (EUR 550) για οφειλέτη νομικό πρόσωπο.

Αμοιβές που χρεώνονται μετά το πέρας της διαδικασίας (μετά την έκδοση της δικαστικής απόφασης)

Ανάθεση επιμέλειας ανηλίκου ή καθορισμός του τόπου κατοικίας ανηλίκου	Από RON 50 (περίπου EUR 12,5) έως RON 1 000 (EUR 250).
Επικοινωνία με το ανήλικό τέκνο	Από RON 50 (περίπου EUR 12,5) έως RON 500 (EUR 125).

Σε περίπτωση ανάκτησης οφειλών

Είσπραξη οφειλών/αξιώσεων μέσω δίκης/αναγκαστικής εκτέλεσης επί κινητών περιουσιακών στοιχείων	Ελάχιστες αμοιβές RON 60 (EUR 15) για οφειλές έως RON 1 000 (EUR 250) RON 60 συν 2% επί του ποσού πέραν των RON 1 000 για οφειλές άνω των RON 1 000.	Μέγιστη αμοιβή Έως 10% για ποσά έως RON 50 000 (EUR 12 500) 3% για ποσά από RON 50 001 έως RON 80 000 (EUR 20 000) 2% για ποσά από RON 80 001 έως RON 100 000 (EUR 25 000) 1% για ποσά άνω των RON 100 000.
Είσπραξη οφειλών/ αξιώσεων μέσω δίκης/αναγκαστικής εκτέλεσης επί ακίνητων περιουσιακών στοιχείων	Ελάχιστη αμοιβή RON 150 (EUR 37,5) για οφειλές έως RON 1 000 (EUR 250) RON 150 (EUR 3,75) συν 2% επί του ποσού πέραν των RON 1 000 για οφειλές άνω των RON 1 000.	Μέγιστη αμοιβή Έως 10% για ποσά έως RON 50 000 (EUR 12 500) 3% για ποσά από RON 50 001 έως RON 80 000 (EUR 20 000) 2% για ποσά από RON 80 001 έως RON 100 000 (EUR 25 000) 1% για ποσά άνω των RON 100 000.

Νομοτεχνικοί εμπειρογνώμονες

Οι αμοιβές των νομοτεχνικών εμπειρογνώμωνων ποικίλλουν. Η αμοιβή για την νομοτεχνική γνωμοδότηση καθορίζεται από το όργανο που διέταξε την εκπόνησή της αναλόγως της περιπλοκότητας της υπόθεσης, του όγκου εργασίας που απαιτείται και των επαγγελματικών και/ή επιστημονικών προσόντων του νομοτεχνικού εμπειρογνώμονα.

- η νομοτεχνική γνωμοδότηση εκπονείται κατ' εντολήν των δικαστικών αρχών, των οργάνων ποινικής δίωξης ή άλλων οργάνων με δικαιοδοτικές αρμοδιότητες για τη διακρίβωση των πραγματικών περιστατικών ή περιστάσεων μιας υπόθεσης, μέσω διορισμού νομοτεχνικών εμπειρογνώμωνων εξουσιοδοτημένων από το Υπουργείο Δικαιοσύνης.
- το ενδιαφερόμενο μέρος έχει το δικαίωμα να ζητήσει να συμμετάσχει ως σύμβουλος του στην εκπόνηση της γνωμοδότησης, εκτός από τον διορισθέντα νομοτεχνικό εμπειρογνώμονα, και άλλος νομοτεχνικός εμπειρογνώμονας ή ειδικός ο οποίος διορίζεται και αμείβεται από το ενδιαφερόμενο μέρος με τη σύμφωνη γνώμη του δικαστικού οργάνου το οποίο διέταξε την εκπόνηση της γνωμοδότησης. Η αμοιβή του διοριζόμενου νομοτεχνικού εμπειρογνώμονα καθορίζεται από το σχετικό μέρος και από τον ίδιο με κοινή συμφωνία βάσει των μεταξύ τους συμβατικών σχέσεων. Ο εμπειρογνώμονας αμείβεται από το μέρος που τον διόρισε.

Πάγια έξοδα

Πάγια έξοδα για τους διαδίκους σε αστικές διαδικασίες

Πάγια έξοδα για την άσκηση αγωγής στα δικαστήρια: δικαστικά τέλη και φόρος σφραγίδας

Οι απαιτήσεις που ασκούνται ενώπιον των δικαστηρίων και υπόκεινται σε δικαστικά τέλη πρέπει να συνοδεύονται από δικαστική σφραγίδα.

Δικαστικά τέλη

Τα **δικαστικά τέλη** μπορεί να κυμαίνονται από περίπου 0,5 ευρώ έως άνω των 1 500 ευρώ.

Για τις **απαιτήσεις που μπορούν να αποτιμηθούν οικονομικά** (π.χ. υποθέσεις διατροφής, εμπορικές υποθέσεις), τα δικαστικά τέλη διαφοροποιούνται ανάλογα με την αξία της απαίτησης:

Αξία της απαίτησης	Ύψος του δικαστικού τέλους
Έως RON 39	RON 2
RON 39,01 - RON 388	

	RON 2 συν 10% επί του ποσού της αξίας της απαίτησης πέραν των RON 39
RON 388,01 - RON 3 879	RON 37 συν 8% επί του ποσού της αξίας της απαίτησης πέραν των RON 388
RON 3 879,01 - RON 19 395,00	RON 316 συν 6% επί του ποσού της αξίας της απαίτησης πέραν των RON 3 879
RON 19 395,01 - RON 38 790,00	RON 1 247 συν 4% επί του ποσού της αξίας της απαίτησης πέραν των RON 19 395
RON 38 790,01 - RON 193 948,00	RON 2 023 συν 2% επί του ποσού της αξίας της απαίτησης πέραν των RON 38 790
Άνω των RON 193 948,00	RON 5 126 συν 1% επί του ποσού της αξίας της απαίτησης πέραν των RON 193 948

Για απαιτήσεις **οικογενειακού δικαίου**, τα δικαστικά τέλη έχουν ως εξής:

Για διαζύγιο λόγω κλονισμού της οικογενειακής σχέσης ή για συναινετικό διαζύγιο (άρθρο 38 παράγραφοι 1 και 2 του Οικογενειακού Κώδικα της Ρουμανίας)	RON 39 (EUR 10)
Για διαζύγιο λόγω αδυναμίας ενός εταίρου της οικογένειας να εκτελέσει τις οικογενειακές υποχρεώσεις του λόγω σοβαρής ασθένειας (άρθρο 38 παράγραφος 3 του Οικογενειακού Κώδικα της Ρουμανίας) και για διαζύγιο λόγω χαμηλού εισοδήματος ενός εταίρου της οικογένειας (κάτω του ελάχιστου ακαθάριστου εθνικού μισθού) ή έλλειψης εισοδήματος	RON 8 (EUR 2)
Για γονική μέριμνα τέκνων, για καθορισμό του τόπου κατοικίας ανήλικου τέκνου, για αναγνώριση τέκνων με σκοπό τη χρησιμοποίηση του ονόματος του γονέα	RON 6 (EUR 2,5)

- **Φόρος σφραγίδας** (περίπου 1 ευρώ) – κυμαίνεται από RON 1,5 έως RON 5
- **Δικαστικές αποφάσεις – κόστος απόφασης** (περίπου 1 ευρώ)

Οι δικαστικές αποφάσεις, οι κλητεύσεις και οι γνωστοποιήσεις κοινοποιούνται **δωρεάν** σε διαδίκους, μάρτυρες, εμπειρογνώμονες ή άλλα πρόσωπα ή φορείς που εμπλέκονται στη δικαστική διαφορά.

Η έρευνα σε έγγραφα ή η αντιγραφή εγγράφων από το δικαστικό αρχείο και πιστοποιητικών από τη γραμματεία του δικαστηρίου υπόκεινται σε πληρωμή (κατά μέγιστο RON 4).

- **Κόστος έκδοσης επικυρωμένης απόφασης** (κάτω του 1 ευρώ)

Αιτήσεις προς το δικαστήριο για έκδοση αντιγράφων οριστικών και αμετάκλητων δικαστικών αποφάσεων	Σφραγίδα με δικαστικό τέλος ύψους RON 2
--	---

Άλλες διαδικασίες: πάγια έξοδα

Αμοιβές μεταφραστών ή διερμηνέων

1. Αμοιβές μεταφραστών ή διερμηνέων

Καθορίζονται από το δικαστήριο στην απόφαση διορισμού του διερμηνέα ή του μεταφραστή. Η ελάχιστη χρέωση RON 20 επαυξάνεται:

- κατά 50% για μεταφράσεις από ή προς ανατολικές γλώσσες (ιαπωνικά, κινεζικά) ή προς σπάνια χρησιμοποιούμενες γλώσσες ή για επείγουσες μεταφράσεις (εντός 24-48 ωρών)
- κατά 100% για ταυτόχρονη διερμηνεία ή για υπηρεσίες κατά τη διάρκεια σαββατοκύριακου, επίσημων αργιών ή μη εργάσιμων ημερών, ή μεταξύ 10.00 μ.μ. και 6 π.μ.

Τα ύψη των αμοιβών έχουν ως εξής:

--	--

Για πιστοποιημένους διερμηνείς	RON 23,15 (περίπου EUR 6) ανά ώρα ή, εφόσον συντρέχει περίπτωση, για διάστημα μικρότερο της ώρας (κλάσματα ώρας)
Για μεταφράσεις	RON 33,56 (περίπου EUR 8) ανά σελίδα

Στα ποσά αυτά προστίθεται ΦΠΑ όπου απαιτείται εκ του νόμου.

2. Αμοιβές δικαστικών επιμελητών

Το ύψος της αμοιβής εξαρτάται από την εργασία που συνεπάγεται η αναγκαστική εκτέλεση μιας δικαστικής απόφασης ή μιας διαταγής εκτέλεσης εκδοθείσας βάσει του νόμου. Ωστόσο, κλίμακα αμοιβών καθορίστηκε από το Υπουργείο Δικαιοσύνης κατόπιν διαβούλευσης με την [Εθνική Ένωση Δικαστικών Επιμελητών](#). Βλέπε το κεφάλαιο σχετικά με τις αμοιβές των δικαστικών επιμελητών ανωτέρω.

Ένδικο μέσα

Τα έξοδα της δίκης σε πρώτο βαθμό είναι παρόμοιας φύσης με εκείνα που καταβάλλονται σε μια διαδικασία ενδίκων μέσων, αλλά τα έξοδα της δίκης σε δεύτερο βαθμό ανέρχονται σε 50% εκείνων που αναλαμβάνονται για τη δίκη σε πρώτο βαθμό.

Στάδιο της αστικής διαδικασίας κατά το οποίο πρέπει να καταβάλλονται τα πάγια έξοδα

1. Δικαστικά τέλη

Είναι **πληρωτέα εκ των προτέρων**, πριν από την παραλαβή, την επεξεργασία ή την έκδοση των σχετικών εγγράφων ή την εκτέλεση της ζητηθείσας πληροφορίας. Στην πράξη, ο αιτών καταβάλλει το δικαστικό τέλος το οποίο θεωρεί κατάλληλο με την υποβολή της αξίωσης. Στην πρώτη συνεδρίαση, το δικαστήριο καθορίζει τα νόμιμα δικαστικά τέλη που πρέπει να καταβληθούν και ζητεί από τον διάδικο να καταβάλει τυχόν διαφορά.

2. Αμοιβές δικαστικών επιμελητών

Τα έξοδα που σχετίζονται με την εκτέλεση πρέπει να καταβάλλονται εκ των προτέρων από τον διάδικο που τη ζήτησε. Ωστόσο, η εκ των προτέρων πληρωμή της αμοιβής του δικαστικού επιμελητή δεν μπορεί να αποτελεί προϋπόθεση για την εκτέλεση δικαστικών αποφάσεων.

3. Αμοιβές διερμηνείας

Ο διάδικος που ζήτησε υπηρεσίες διερμηνείας πρέπει να καταβάλει την αμοιβή που ορίζεται από το δικαστήριο, τα επίσημα έξοδα ταξιδιού ή την αμοιβή του διερμηνέα εντός 5 ημερών από τον καθορισμό της αμοιβής.

4. Αμοιβές εμπειρογνομόνων

Το ποσό που καθορίστηκε ως προσωρινή αμοιβή και, κατά περίπτωση, η προκαταβολή για τα έξοδα μετακίνησης καταβάλλονται, εντός πέντε ημερών από τον διορισμό του νομοτεχνικού εμπειρογνώμονα, από το μέρος που υπέβαλε το αίτημα για την εκπόνηση της γνωμοδότησης, σε ειδικό λογαριασμό που έχει ανοίξει προς αυτόν τον σκοπό το τοπικό γραφείο νομοτεχνικών και λογιστικών γνωμοδοτήσεων. Το δικαστήριο μπορεί επίσης να αποφασίσει ότι οι δαπάνες αυτές βαρύνουν αμφότερα τα μέρη.

Η οριστική αμοιβή για τη νομοτεχνική γνωμοδότηση καθορίζεται από το όργανο που διέταξε την εκπόνησή της αναλόγως της περιπλοκότητας της υπόθεσης, του όγκου εργασίας που απαιτείται και των επαγγελματικών και/ή επιστημονικών προσόντων του νομοτεχνικού εμπειρογνώμονα ή του ειδικού.

Πάγια έξοδα σε ποινικές διαδικασίες

Πάγια έξοδα των διαδίκων σε ποινικές διαδικασίες

Δεν υπάρχουν πάγια έξοδα για τους διαδίκους σε σχέση με ποινικές διαδικασίες.

Πάγια έξοδα σε συνταγματικές διαδικασίες

Πάγια έξοδα των διαδίκων σε συνταγματικές διαδικασίες

Δεν υπάρχουν πάγια έξοδα σε σχέση με συνταγματικές διαδικασίες.

Πληροφορίες που πρέπει να παρέχονται εκ των προτέρων από τους συνηγόρους

Δικαιώματα και υποχρεώσεις των διαδίκων

Στη Ρουμανία, οι νόμιμοι εκπρόσωποι **δεν έχουν άμεση υποχρέωση** εκ των προτέρων παροχής πληροφοριών στους διαδίκους σχετικά με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις τους, τις πιθανότητες επιτυχημένης έκβασης της δίκης και τα έξοδα που εμπλέκονται στη διαδικασία. Ωστόσο, βάσει του Κανονισμού του νομικού επαγγέλματος, οι δικηγόροι έχουν **καθήκον** να συμβουλευούν τους πελάτες τους με άμεσο, ευσυνείδητο, ορθό και συνετό τρόπο.

Νομικές βάσεις προσδιορισμού εξόδων

Πού μπορώ να βρω πληροφορίες σχετικά με τον προσδιορισμό των εξόδων στη Ρουμανία;

Οι πληροφορίες σχετικά με τις διάφορες βάσεις προσδιορισμού των εξόδων **δεν εντοπίζονται εύκολα, καθώς δεν δημοσιεύονται σε δικτυακούς τόπους δημόσιων οργανισμών ούτε αναφέρονται σε φυλλάδια**. Πληροφορίες μπορούν να αποκτηθούν άμεσα από πρόσωπα που εργάζονται στον κλάδο ή από τους ακόλουθους νόμους που σχετίζονται με τα δικαστικά έξοδα.

1. Τα **δικαστικά τέλη και ο φόρος σφραγίδας** ρυθμίζονται από τον νόμο αριθ. 146/1997 περί δικαστικών τελών και το κυβερνητικό διάταγμα αριθ. 32/1995 περί φόρου σφραγίδας.
2. οι **δικηγορικές αμοιβές ρυθμίζονται με τον [νόμο 188/2000](#)** περί δικαστικών επιμελητών καθώς και με το διάταγμα αριθ. 2550 /C, της 14ης Νοεμβρίου 2006, για την έγκριση των ελάχιστων και μέγιστων αμοιβών για τις υπηρεσίες που παρέχουν οι δικαστικοί επιμελητές.
3. οι **αμοιβές των νομοτεχνικών εμπειρογνομόνων** ρυθμίζονται από τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και από το κυβερνητικό διάταγμα αριθ. 2/2000 σχετικά με την οργάνωση της δραστηριότητας των δικαστικών και εξωδικαστικών τεχνικών εμπειρογνομόνων.
4. Οι **αμοιβές μεταφραστών και διερμηνέων** ρυθμίζονται από τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας, από τον νόμο αριθ. 178 και από το [διάταγμα αριθ. 772 της 5ης Μαρτίου 2009](#) σχετικά με τον καθορισμό των αμοιβών πιστοποιημένων διερμηνέων και μεταφραστών.

Σε ποιες γλώσσες μπορώ να βρω πληροφορίες σχετικά με τον προσδιορισμό των εξόδων στη Ρουμανία;

Οι νόμοι που ρυθμίζουν τα έξοδα είναι **διαθέσιμοι μόνον στα ρουμανικά**.

Πού μπορώ να βρω πληροφορίες σχετικά με τη διαμεσολάβηση;

Η διαμεσολάβηση ρυθμίζεται από τον νόμο αριθ. 192/2006 σχετικά με τη διαμεσολάβηση και την οργάνωση του επαγγέλματος του διαμεσολαβητή. Ο εν λόγω νόμος προβλέπει ότι ο διαμεσολαβητής δικαιούται την καταβολή της **αμοιβής που συμφωνείται μεταξύ των μερών**, καθώς και την επιστροφή των εξόδων που ανέλαβε σε σχέση με τη διαμεσολάβηση.

Πού μπορώ να βρω πρόσθετες πληροφορίες σχετικά με τα έξοδα;

Πού μπορώ να βρω πληροφορίες για τον μέσο όρο της χρονικής διάρκειας των διάφορων διαδικασιών;

Στατιστικές πληροφορίες σχετικά με τη μέση διάρκεια των υποθέσεων είναι διαθέσιμες στην ετήσια έκθεση της δραστηριότητας των δικαστηρίων της Ρουμανίας, η οποία διατίθεται στη Ρουμανία από τους δημόσιους δικτυακούς τόπους του Ανώτατου Δικαστικού Συμβουλίου (βλέπε κεφάλαιο 3.4 με τίτλο [Ποιοτικοί δείκτες της δικαστικής δραστηριότητας](#), σελίδες 155-162).

Φόρος προστιθέμενης αξίας

Δεν επιβάλλεται ΦΠΑ στα δικαστικά τέλη, ούτε στον φόρο σφραγίδας, ούτε στις αμοιβές των δικηγόρων που αναφέρονται στη σύμβαση νομικής συνδρομής.

Για τη μετάφραση εγγράφων, προστίθεται ΦΠΑ στην τιμή, όπου απαιτείται από τον νόμο.

Νομική συνδρομή

Εφαρμοστέο κατώτατο εισόδημα στον τομέα της αστικής δικαιοσύνης

Μέσο καθαρό μηνιαίο εισόδημα ανά μέλος της οικογένειας	Προϋποθέσεις χορήγησης
Κάτω των RON 500 (περίπου EUR 125)	Εάν το ύψος του εισοδήματος είναι κατώτερο του κατώτατου ορίου για 2 τουλάχιστον μήνες πριν από την άσκηση της αγωγής στο δικαστήριο, τα έξοδα της υπόθεσης καλύπτονται εξ ολοκλήρου από το κράτος .
Κάτω των RON 800 (περίπου EUR 200)	

Εάν το ύψος του εισοδήματος είναι κατώτερο του κατώτατου ορίου για 2 τουλάχιστον μήνες πριν από την άσκηση της αγωγής στο δικαστήριο, τα έξοδα της υπόθεσης **καλύπτονται κατά 50% από το κράτος.**

Νομική συνδρομή χορηγείται επίσης:

- όταν τα πάγια ή συνολικά εκτιμώμενα έξοδα της δίκης ενδέχεται να περιορίσουν το συνταγματικό **δικαίωμα** του διαδίκου σε **αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη** ή
- όταν το δικαίωμα του διαδίκου σε αποτελεσματική πρόσβαση στη δικαιοσύνη ενδέχεται να περιορισθεί λόγω **διαφορών του επιπέδου διαβίωσης** μεταξύ του κράτους μέλους διαμονής και της Ρουμανίας
- ανεξάρτητα από το εισόδημα του δικαιούχου, όταν ειδικός νόμος προβλέπει το δικαίωμα νομικής συνδρομής ή δωρεάν νομικής συνδρομής ως **μέτρο προστασίας του δικαιούχου** (εάν ο δικαιούχος είναι ανήλικος ή ανάπηρος ή βρίσκεται σε κάποια άλλη ειδική κατάσταση).

Εφαρμοστέο κατώτατο εισόδημα στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης για τους κατηγορούμενους

Η έννοια του κατώτατου εισοδήματος ισχύει μόνον σε αστικές υποθέσεις. Σε ποινικές υποθέσεις, οι κύριες νομικές διατάξεις που ρυθμίζουν το ζήτημα περιέχονται στο άρθρο 171 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας. Νομική συνδρομή χορηγείται στον **κατηγορούμενο** όταν:

1. είναι ανήλικος
2. έχει εισαχθεί σε κέντρο αναμόρφωσης ή σε εκπαιδευτικό ιατρικό ίδρυμα
3. συνελήφθη ή κρατείται στο πλαίσιο άλλης (-ων) ποινικής (-ών) υπόθεσης (-εων)
4. έχει εισαχθεί σε νοσοκομείο ή υποβάλλεται σε υποχρεωτική ιατρική περίθαλψη
5. η αρχή που διενεργεί την ποινική ανάκριση ή το δικαστήριο θεωρούν ότι η ο κατηγορούμενος δεν είναι σε θέση να υπερασπισθεί ο ίδιος τον εαυτό του
6. η ποινή που προβλέπεται από τον νόμο για την πράξη είναι ισόβια κάθειρξη ή φυλάκιση τουλάχιστον 5 ετών.

Εφαρμοστέο κατώτατο εισόδημα στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης για τα θύματα

Η έννοια του κατώτατου εισοδήματος δεν εφαρμόζεται στα θύματα στον τομέα της ποινικής δικαιοσύνης. Οι σχετικές νομικές διατάξεις που ρυθμίζουν το ζήτημα περιέχονται στο άρθρο 173 του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας.

Δωρεάν δικαστικές διαδικασίες

Οι ακόλουθες αγωγές απαλλάσσονται εκ του νόμου από οποιαδήποτε δικαστικά έξοδα:

- όλες οι αγωγές που σχετίζονται με (1) την προστασία και την προαγωγή των δικαιωμάτων των παιδιών (ρυθμίζονται από τον νόμο αριθ. 272/2004 σχετικά με την προαγωγή και την προστασία των δικαιωμάτων των παιδιών), (2) την κηδεμονία, (3) την επιτροπεία, (4) τη συνδρομή που παρέχεται σε άτομα που πάσχουν από σοβαρά ψυχικά νοσήματα (ψυχικά διαταραγμένα άτομα)
- αγωγές που σχετίζονται με νόμιμες και συμβατικές υποχρεώσεις διατροφής και όλες οι αγωγές που σχετίζονται με υιοθεσία (ρυθμίζονται από τον νόμο αριθ. 273/2004 περί υιοθεσίας)
- άλλες αγωγές όπως προβλέπεται σε διάφορους νόμους.

Σε ποιες περιπτώσεις πρέπει να καταβάλει ο ηττηθείς διάδικος τα έξοδα του διαδίκου που κέρδισε τη δίκη;

Σε αστικές υποθέσεις οι κανόνες που αφορούν την επιδίκαση των εξόδων ή την αποζημίωση των εξόδων περιέχονται στα άρθρα 274-276 του **Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας**. Καταρχήν,

- ο ηττηθείς διάδικος υποχρεούται (εφόσον υποβληθεί σχετικό αίτημα) να καταβάλει τα έξοδα της αγωγής
- ο δικαστής δεν μπορεί να μειώσει το δικαστικό τέλος ή οποιοσδήποτε άλλες δαπάνες καταβλήθηκαν από τον νικητή διάδικο
- καταρχήν, ο εναγόμενος ο οποίος δέχθηκε την απαίτηση του ενάγοντος κατά την πρώτη συνεδρίαση δεν υποχρεούται να καταβάλει τα δικαστικά έξοδα, εκτός εάν ειδοποιήθηκε επίσημα από δικαστικό επιμελητή μέσω της ειδικής διαδικασίας προ της έκδοσης της δικαστικής απόφασης, η οποία παρουσιάστηκε ανωτέρω.

Σε ποινικές υποθέσεις, οι κανόνες που αφορούν την επιδίκαση των εξόδων/την αποζημίωση των εξόδων περιέχονται στα άρθρα 189-193 του **Κώδικα Ποινικής Δικονομίας**. Καταρχήν,

- οι αναγκαίες δαπάνες για την εκτέλεση διαδικαστικών πράξεων, τη διεξαγωγή των αποδείξεων, τη διατήρηση υλικών αποδείξεων, την αμοιβή των δικηγόρων καθώς και κάθε άλλη δαπάνη σχετική με την ποινική δίκη καλύπτονται από τα ποσά που παρέχονται από το κράτος ή καταβάλλονται από τα μέρη
- σε περίπτωση καταδίκης, ο κατηγορούμενος οφείλει να καλύψει τα δικαστικά έξοδα που ανέλαβε το κράτος, με εξαίρεση τα έξοδα των διερμηνέων που διόρισαν τα δικαστικά όργανα και τις περιπτώσεις στις οποίες παρέχεται δωρεάν νομική συνδρομή
- σε περίπτωση αθώωσης ή διακοπής της ποινικής δίκης, τα δικαστικά έξοδα του κράτους καταβάλλονται ως εξής:

σε περίπτωση αθώωσης, από: (α) το θύμα, στον βαθμό που τα έξοδα προκλήθηκαν από αυτό (β) τον πολιτικώς ενάγοντα του οποίου οι αξιώσεις απορρίπτονται πλήρως, στον βαθμό που τα έξοδα προκλήθηκαν από αυτόν (γ) τον κατηγορούμενο, όταν, παρότι αθλώθηκε, υποχρεούται να πληρώσει αποζημίωση

σε περίπτωση διακοπής της ποινικής δίκης, από (α) τον κατηγορούμενο, εάν διαταχθεί αντικατάσταση της ποινικής ευθύνης ή εάν συντρέχει λόγος μη επιβολής ποινής (β) αμφοτέρους τους διαδίκους, σε περίπτωση συμβιβασμού (γ) το θύμα, σε περίπτωση απόσυρσης της καταγγελίας ή καθυστερημένης υποβολής της στο δικαστήριο.

- **Σε περίπτωση αμνηστίας**, παραγραφής ή απόσυρσης της καταγγελίας, καθώς και σε περίπτωση που συντρέχει λόγος μη επιβολής ποινής, εάν ο κατηγορούμενος ζητήσει τη συνέχιση της ποινικής δίκης, τα δικαστικά έξοδα ενδέχεται να καλυφθούν από το θύμα ή τον κατηγορούμενο, ανάλογα με άλλες σχετικές διατάξεις του νόμου.
- Σε κάθε άλλη περίπτωση, το κράτος καταβάλλει τα δικά του δικαστικά έξοδα.

Αμοιβές εμπειρογνομόνων

Το άρθρο 274 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προβλέπει ότι ο ηττηθείς διάδικος υποχρεούται να καταβάλει, εφόσον του ζητηθεί, τα δικαστικά έξοδα, συμπεριλαμβανομένων των αμοιβών των νομοτεχνικών εμπειρογνομόνων τους οποίους πλήρωσε ο νικήσας διάδικος.

Σχετικά έγγραφα

[Έκθεση της Ρουμανίας σχετικά με τη Μελέτη για τη διαφάνεια των δαπανών\(544 Kb\)](#)

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται το εκάστοτε κράτος μέλος. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν αναλαμβάνει καμία ευθύνη όσον αφορά τις πληροφορίες ή τα στοιχεία που περιλαμβάνονται ή για τα οποία γίνεται λόγος στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.

Τελευταία επικαιροποίηση: 24/06/2019